

Informatie voor startende grensarbeiders

Wonen in Nederland en werken in Duitsland

Inhoud

Hoe zit het met uw inkomstenbelasting?	2
Hoe zit het met uw sociale zekerheid?	5
Hoe zit het met u zorgverzekering?	5
Hoe zit het met uw gezinsbijslag?	8
Wat moet u regelen bij ziekte?	8
Wat zijn uw vakantierechten?	9
Zo blijft u op de hoogte	9
Overige adressen en telefoonnummers	10

Informatie voor startende grensarbeiders over de inkomstenbelasting en sociale zekerheid.

Deze informatie is op u van toepassing, als

- u in Nederland woont;
- u uitsluitend in Duitsland in loondienst gaat werken; en
- uw werkgever in Duitsland is gevestigd.

Deze folder is gemaakt door Belastingdienst, Zorgverzekeraar CZ en Sociale Verzekeringsbank/Bureau voor Duitse Zaken.

Hoe zit het met uw inkomstenbelasting?

Belasting

Over uw inkomen betaalt u belasting. Het belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland regelt in welk land u belasting moet betalen. Dit is afhankelijk van verschillende factoren. Vul uw persoonlijke situatie in op www.grensinfo.nl. Hier is specifieke informatie over belastingen en sociale zekerheid in grensoverschrijdende situaties beschikbaar. Ook vindt u hier praktische tips, onder andere over het doen van aangifte inkomstenbelasting.

Belastingplicht in Duitsland

Duitsland heeft het heffingsrecht over uw looninkomsten als u voor een Duitse werkgever uw werkzaamheden op Duits grondgebied verricht. Indien u voor een Nederlandse werkgever werkt, maar u uw werkzaamheden in Duitsland verricht, dan kan het ook zijn dat u in Duitsland belastingen moet betalen. Voor algemene informatie wanneer u in Duitsland belastingplichtig bent, kunt u contact opnemen met Team Grensoverschrijdend Werken en Ondernemen (Team GWO), een samenwerkingsverband tussen de Nederlandse Belastingdienst en de Finanzverwaltung NRW.

Steuerklasse in Duitsland

Uw Duitse werkgever houdt de Duitse loonbelasting (Lohnsteuer) op uw brutoloon in. Omdat Duitsland verschillende belastingtarieven (Lohnsteuerklassen I tot en met VI) kent, moet u in principe voor elk kalenderjaar dat u in Duitsland werkt een Steuerklasse aanvragen. Zonder aanvraag wordt u automatisch in de meest ongunstige Steuerklasse VI ingedeeld.

Maar let op: Als u in Duitsland op basis van de beperkte belastingplicht de "Steuerklasse I" wilt aanvragen, hoeft u vanaf 01-01-2020 geen aanvraagformulier voor de "Steuerklasse I" meer in te vullen. Het "ID Nummer" is voldoende voor de werkgever om de Duitse "Lohnsteuer" in te houden. Als u nog niet over een "ID Nummer" beschikt moet u deze nog aanvragen.

Het benodigde formulier vindt u op de Duitse website www.formulare-bfinv.de > Häufig genutzte Formulare > Steuern > Lohnsteuer (Arbeitnehmer) > Formular 010250. Dit formulier stuurt u naar de belastingdienst die voor uw werkgever bevoegd is (het zogenaamde "Betriebsstättenfinanzamt" van de werkgever). Stuur een kopie van uw paspoort mee.

Met de aangifte kunt u een verzoek indienen om als onbeperkt belastingplichtig in aanmerking te komen. Dit is mogelijk als uw "niet in Duitsland belastbaar inkomen" per kalenderjaar niet meer is dan € 9.168 (2019) (in 2020 € 9.408) of als u voor minimaal 90% van uw wereldinkomen in Duitsland belastingplichtig bent.

Onbeperkt belastingplichtigen genieten alle fiscale voordelen die een inwoner van Duitsland ook heeft. Zo kunnen gehuwden samen in Duitsland aangifte doen. Het voordeel hiervan kan zijn, dat op de partner die in Duitsland werkt, een lager belastingtarief wordt toegepast. Let wel op: indien er Nederlandse inkomsten zijn, verhoogt dit het belastingtarief in Duitsland (progressievoorbehoud). Uw inkomsten die niet in Duitsland belastbaar zijn, tellen wel mee voor het bepalen van het door u te betalen belastingpercentage. Het belastingtarief stijgt in verhouding met het fiscale inkomen. Dit voorgaande geldt ook voor degene die vrijwillig een aangifte in Duitsland indient.

Als u aan de voorwaarden van de onbeperkte belastingplicht voldoet is het in principe mogelijk, een andere Steuerklasse aan te vragen. Voor gehuwden kan Steuerklasse III een voordelig Duits belastingtarief zijn. Let wel op: Als u Steuerklasse III heeft aangevraagd, tellen ook de inkomsten van uw huwelijkspartner mee bij het bepalen van het belastingpercentage.

Als u of uw partner inkomen heeft dat niet in Duitsland belast is, zoals Nederlands loon naast uw Duits loon, houdt er dan rekening mee dat u in Duitsland belasting zult moeten bijbetalen. Dit komt omdat uw werkgever bij de belastinginhouding uitsluitend van uw Duitse salaris uitgaat. Er wordt doorgaans een lager belastingpercentage toegepast dan u verschuldigd bent.

Een andere Steuerklasse dan "Steuerklasse I" en de "Steuerklasse I" op basis van de onbeperkte belastingplicht moet u wel met een formulier aanvragen. Het formulier om voor een andere Steuerklasse te kiezen in verband met de onbeperkte belastingplicht vindt u op de website: www.finanzverwaltung.nrw.de. Dit formulier wordt ook wel "Anlage Grenzpendler" genoemd. U kunt de formulieren ook bij een kantoor van de Duitse Belastingdienst naar uw keuze ophalen. Eerst stuurt u de aanvraag naar Belastingdienst Heerlen, Postbus 2520, 6401 DA Heerlen. Als u het formulier terug krijgt stuurt u de aanvraag naar de belastingdienst die voor uw werkgever bevoegd is (het zogenaamde 'Betriebsstätten-Finanzamt' van de werkgever).

Hoe doet u belastingaangifte in Duitsland?

Als onbeperkt belastingplichtige bent u verplicht voor 31 juli van het jaar volgend op het jaar van inkomen in Duitsland aangifte te doen. U kunt uw belastingaangifte digitaal indienen. Dit kan via www.elster.de. Om de voorwaarden van de onbeperkte belastingplicht in Duitsland te controleren, moet u ook het formulier EU/EWR ingevuld meesturen met de aangifte. Dit formulier moet eerst door de Nederlandse Belastingdienst bevestigd worden. Ook dit formulier kunt u vooraf opsturen aan Belastingdienst Heerlen, Postbus 2520, 6401 DA Heerlen.

Hoe doet u belastingaangifte in Nederland?

U moet elk jaar aangifte voor de inkomstenbelasting doen in Nederland. U kunt online aangifte doen met uw DigiD. U moet uw wereldinkomen opgeven, dus ook het inkomen uit Duitsland. Voordat u het Duitse inkomen in uw aangifte vermeldt, moet u dit eerst omrekenen. Op de website van de Belastingdienst vindt u een rekenhulp waarmee u met de gegevens van uw Duitse jaaropgaaf het Duitse loon kunt omrekenen naar Nederlandse fiscaal loon. Zie hiervoor www.belastingdienst.nl en gebruik de zoekbalk rechts boven en als zoekterm: "rekenhulp Duits loon".

U hoeft in Nederland geen inkomstenbelasting te betalen over uw inkomen uit Duitsland als u uitsluitend in Duitsland werkt. Anders zou u tweemaal belasting betalen over hetzelfde inkomen. Dat is niet de bedoeling. U krijgt daarom een vermindering op de door u te betalen Nederlandse inkomstenbelasting.

Wanneer krijgt u financiële compensatie?

De Belastingdienst vergelijkt het bedrag dat u in Duitsland aan belasting betaalt met het bedrag aan inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen dat u in Nederland had moeten betalen als u in Nederland had gewerkt. Is dit fictieve Nederlandse bedrag lager dan de werkelijk betaalde Duitse inkomstenbelasting? Dan krijgt u een financiële compensatie van de Belastingdienst. De Belastingdienst berekent deze aan de hand van de Duitse aanslag.

In de aangifte inkomstenbelasting kunt u verzoeken dat de compensatieregeling wordt toegepast. Als blijkt dat u recht heeft op financiële compensatie, dan zult u dit bedrag ontvangen wanneer u uw definitieve aanslag ontvangt.

Kiest u niet voor financiële compensatie? Dan geldt voor u de doorschuifregeling. Kijk voor meer informatie op www.belastingdienst.nl. Gebruik de zoekbalk rechtsboven op de website van de Belastingdienst en als zoekterm "compensatieregeling Duitsland".

Hoe zit het met uw sociale zekerheid?

U bent sociaal verzekerd in uw werkland Duitsland. U moet in Duitsland premies betalen. Uw werkgever houdt de procentuele premies van 19,375% in op uw brutoloon.

Uw werkgever is verplicht u als werknemer aan te melden bij een Duitse zorgverzekeraar (Krankenkasse) van uw keuze. Voor deze aanmelding moet u een identificatienummer (Versicherungsnummer) voor sociale zekerheid hebben. Als u dit nog niet heeft, geeft de Krankenkasse een Versicherungsnummer uit.

U krijgt in Duitsland recht op

- medische zorg,
- gezinsbijslag,
- uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid en
- (nabestaanden)pensioenen.

Als u start met werken in Duitsland, moet u meteen iets regelen voor uw recht op medische zorg en gezinsbijslag. Over wat u precies moet doen, krijgt u hieronder uitleg. Informeer voor het recht op uitkeringen (werkloosheid, arbeidsongeschiktheid) of pensioenen bij de voorlichters van SVB/Bureau voor Duitse Zaken of kijk op www.svb.nl/bdz.

Hoe zit het met uw zorgverzekering?

U moet zich als grensarbeider in Duitsland tegen ziektekosten verzekeren. Afhankelijk van de situatie kan dit ook gelden voor uw gezinsleden. U en uw gezinsleden hebben het keuzerecht om gebruik te maken van medische zorg in Nederland of Duitsland.

Wie is grensarbeider?

Wanneer u in Nederland woont, in Duitsland werkt en dagelijks of minimaal een keer per week terugkeert naar uw woonplaats bent u een grensarbeider.

Wie is gezinslid van de grensarbeider?

Wie gezinslid is, wordt door CZ vastgesteld. Gezinslid is de huwelijkspartner of geregistreerde partner en het kind jonger dan 18 jaar.

Wat moet u doen voor uw verzekering in Duitsland?

Werkt u voor het eerst in Duitsland? Meld u onmiddellijk aan bij een Krankenkasse in Duitsland door een aanmeldingsformulier in te vullen. Voor de aanmelding stuurt u een recente pasfoto mee. De Krankenkasse vraagt voor u een 'Sozialversicherungsnummer' aan bij de Deutsche Rentenversicherung. Van de Krankenkasse krijgt u een 'Mitgliedsbescheinigung'. Met deze verklaring zorgt uw werkgever voor de definitieve inschrijving bij de Krankenkasse. Hebt u binnen twee weken nadat u in Duitsland bent gaan werken, nog geen Krankenkasse gekozen, dan bepaalt uw werkgever bij welke Krankenkasse u wordt aangemeld.

Bent u 55 jaar of ouder, dan kunt u pas worden ingeschreven als de Krankenkasse weet dat u voorafgaand aan het werken verplicht tegen ziektekosten verzekerd was. Dat is het geval als u voorafgaand aan werken in Duitsland voor de zorgverzekeringswet (Zvw) verzekerd was. De Krankenkasse stuurt uw huidige zorgverzekeraar het verzoek om een formulier E 104 op te sturen. Het is ook mogelijk dat u dit verzoek krijgt. Wendt u zich dan onmiddellijk hiermee bij uw zorgverzekeraar.

Verdient u in Duitsland meer dan de geldende loongrens van € 5212,50 per maand? Dan bent u niet 'pflichtkrankenversichert' en moet u zich particulier tegen ziektekosten verzekeren. Ook kunt u een 'freiwillige Krankenversicherung' afsluiten. Om in de 'freiwillige Krankenversicherung' ingeschreven te worden, heeft de Krankenkasse een verklaring over uw verplichte Nederlandse verzekeringstijdvakken nodig. De Krankenkasse stuurt in dit geval uw huidige zorgverzekeraar het verzoek om een formulier E 104. Het is mogelijk dat u dit verzoek krijgt. Wendt u zich dan onmiddellijk hiermee bij uw zorgverzekeraar.

Wat moet u doen voor uw verzekering in Nederland?

Om in Nederland voor vergoedingen in aanmerking te komen, moet u zich bij CZ aanmelden voor de verdragspolis. Voor deze aanmelding krijgt u van uw Krankenkasse een formulier E106/S1. Ook moet u een aanmeldingsformulier voor de Verdragspolis invullen. Komen uw gezinsleden ook in aanmerking voor de verdragspolis? Vermeldt deze dan ook op het aanmeldingsformulier en CZ onderzoekt dit.

Bent u niet bij CZ verzekerd, dan moet uw huidige zorgverzekeraar uw zorgverzekering en die van uw gezinsleden stopzetten. U betaalt slechts in één land ziektekostenpremies, namelijk in Duitsland. U betaalt geen (nominale) premie aan CZ. Werkt een van uw gezinsleden in Nederland of krijgt deze een ZW- of WW-uitkering, dan mag de zorgverzekering van het gezinslid niet worden stopgezet, deze moet blijven doorlopen.

Wat houdt deze zorg in?

U krijgt in Nederland medische zorg volgens de Verdragspolis. Zoals een bezoek aan de huisarts of specialist, medicijnen, behandeling en verzorging in een ziekenhuis, wijkverpleging en GGZ-zorg vanaf de leeftijd van 18 jaar. Daarnaast krijgt u langdurige medische zorg zoals verpleging en verzorging in een verpleeg- of verzorgingstehuis volgens de Wet langdurige zorg (Wlz).

Moet u het 'eigen risico' betalen?

Voor de medische zorg in Nederland betaalt iedereen van 18 jaar of ouder, het verplicht eigen risico van € 385,00. Voor een bezoek aan de huisarts, voor verloskundige zorg, kraamzorg, de wijkverpleging, kosten uit de aanvullende verzekering, de Wlz en voor de medische zorg in Duitsland betaalt u geen verplicht eigen risico.

Waarvoor kunt u een aanvullende verzekering afsluiten?

U kunt een aanvullende verzekering afsluiten voor zorg die uw verdragspolis niet of gedeeltelijk betaalt. Denk hierbij aan kosten voor tandheelkundige hulp vanaf 18 jaar, bepaalde hulpmiddelen (zoals brillen en contactlenzen) en fysiotherapie. CZ biedt verschillende aanvullende verzekeringen. Hiervoor betaalt u wél premie aan CZ. Neem voor een aanvullende verzekering contact op met CZ of ga naar www.cz.nl voor meer info. Een aanvullende verzekering is ook mogelijk bij andere zorgverzekeraars.

Wat als de persoonlijke situatie van u of uw gezinsleden verandert?

Geef dit dan altijd direct aan CZ door. Werkt u in Nederland of krijgt u uitsluitend een Nederlandse uitkering of pensioen? U bent niet meer verdragsverzekerd. U bent verplicht om binnen vier maanden een zorgverzekering af te sluiten. Sluit u deze niet tijdig af en hebt u in de tussentijd medische zorgkosten gemaakt, dan kunnen deze kosten niet met uw Krankenkasse worden afgerekend en worden deze bij u in rekening gebracht.

Geef de volgende wijzigingen altijd door aan CZ

- U werkt in Nederland,
- U stopt met werken in Duitsland,
- U krijgt een Nederlandse uitkering of pensioen,
- een van uw gezinsleden werkt in Nederland of krijgt een Nederlandse uitkering of pensioen,
- u verhuist naar het buitenland.

Krijgt u zorgtoeslag?

Als grensarbeider krijgt u geen zorgtoeslag.

Minijob

Een Minijob of een geringfügige Beschäftigung is een deeltijdbaan met een loon van niet meer dan € 450,00 per maand. Met een Minijob bent u niet voor alle takken van de sociale zekerheid verzekerd en ook niet tegen werkloosheid en ziekte. Wanneer u een Minijob hebt, bent u niet meer verdragsverzekerd en ook niet verzekerd voor de zorgverzekeringswet. U bent dan aangewezen op een particuliere ziektekostenverzekering of een 'freiwillige Krankenversicherung'. Kunt u een 'freiwillige Krankenversicherung' afsluiten en krijgt u van uw Krankenkasse een formulier E 106? U kunt dan als verdragsverzekerde worden geregistreerd. Vraag uw Krankenkasse naar de mogelijkheid en voorwaarden.

Hoe zit het met uw gezinsbijslag?

Om u tegemoet te komen in de onderhoudskosten van uw kinderen, krijgt u gezinsbijslag. U kunt gezinsbijslag uit Duitsland krijgen. Maar uw partner kan ook gezinsbijslag krijgen, bijvoorbeeld uit Nederland. U en uw partner krijgen dan niet allebei het volledige bedrag. Eén land betaalt bij voorrang gezinsbijslag; het andere land betaalt niets, tenzij het bedrag in dat land hoger is. Dan betaalt dat land het verschil als aanvullende gezinsbijslag.

Wat moet u doen voor uw gezinsbijslag in Duitsland?

Duitsland kent een gezinsbijslag en dat is kindergeld (Kindergeld). Dit vraagt u aan bij de Familienkasse in Saarbrücken. U krijgt iedere maand Kindergeld. De hoogte van het Kindergeld hangt af van het aantal kinderen waarvoor u Kindergeld ontvangt.

Wat moet u doen voor uw gezinsbijslag in Nederland?

In Nederland vraagt uw partner gezinsbijslag aan bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) of de Belastingdienst/Toeslagen. Het gaat om:

- kinderbijslag van SVB;
- kindgebonden budget en kinderopvangtoeslag van Belastingdienst/Toeslagen.

De kinderbijslag krijgt u ieder kwartaal. Kindgebonden budget of kinderopvangtoeslag krijgt u per maand.

Krijgt u of uw partner al gezinsbijslag uit Nederland? Neem dan contact op met de SVB en Belastingdienst/Toeslagen. Geef door dat u in Duitsland gaat werken.

Wat moet u regelen bij ziekte?

Waar moet u zich ziek melden?

Kunt u door ziekte niet werken? Meld u dan ziek bij uw werkgever, maar ook bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Dit is handig als uw werkgever vraagt om een medische verklaring. Deze krijgt u namelijk niet van uw huisarts. U krijgt een uitnodigingsbrief van de verzekeringsarts van UWV om op controle te komen. Deze brief kunt u gebruiken als medische verklaring (Arbeitsunfähigkeitserklärung). Ziek melden bij UWV doet u het best via 088 898 92 94. U krijgt een keuzemenu te horen. Kies voor de optie ziekwet.

Welke uitkering krijgt u als u ziek bent?

Bij ziekte krijgt u maximaal zes weken uw volledige loon van uw werkgever. Bent u langer dan zes weken ziek? Dan krijgt u een ziekwetuitkering (Krankengeld) van uw Krankenkasse als u verplicht of vrijwillig verzekerd bent. U ontvangt 70% van uw gemiddelde brutoloon met een maximum van 90% van uw gemiddelde nettoloon. Het Krankengeld eindigt als u weer kunt werken of als u 78 weken ziek bent geweest.

Bent u particulier verzekerd? Dan krijgt u vanaf week 7 alleen een uitkering als u een Krankentagegeldverzekering heeft afgesloten.

Wat als u langer dan 78 weken ziek bent?

Dan stopt uw Krankengeld. De Duitse Rentenversicherung beslist dan of u een arbeidsongeschiktheidsuitkering (Erwerbsminderungsrente) krijgt. De Duitse uitkering wordt berekend over de jaren dat u in Duitsland heeft gewerkt. Werkte u eerder ook in Nederland? Dan kunt u ook in Nederland een uitkering krijgen. Deze uitkering is alleen voor de jaren dat u in Nederland werkte en als u ook volgens de Nederlandse regels arbeidsongeschikt bent. De Nederlandse arbeidsongeschiktheidsuitkering kunt u pas na 104 weken krijgen.

Wat zijn uw vakantierechten?

Krijgt u vakantiegeld?

Vakantiegeld is in Duitsland niet wettelijk geregeld. U heeft alleen recht op vakantiegeld als dit in de cao of uw eigen arbeidsovereenkomst is afgesproken.

Hoeveel vakantiedagen krijgt u?

Bij een vijfdaagse werkweek krijgt u minimaal 20 betaalde vakantiedagen per jaar. Deze kunt u pas opnemen als u meer dan zes maanden in dienst bent. In de eerste zes maanden mag u slechts twee vakantiedagen per maand opnemen. U neemt de vakantie altijd in overleg met uw werkgever op.

Zo blijft u op de hoogte

De belastingdienst, zorgverzekeraar CZ en SVB/Bureau voor Duitse Zaken hebben in deze folder in het kort uitgelegd wat de belangrijkste wijzigingen zijn in uw situatie. Maar: niet alle wijzigingen en uitzonderingen staan in deze leaflet. En wetten en regelingen veranderen. Kijk daarom regelmatig op onze websites. Zo blijft u op de hoogte.

Heeft u vragen? Neem dan contact met ons op.
Wij helpen u graag verder.

Belastingdienst/Limburg

Team Grensoverschrijdend Werken en Ondernemen (GWO)

0800 - 024 12 12 (vanuit Nederland)

0800 - 101 13 52 (vanuit Duitsland)

www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/internationaal/internationaal

Bureau voor Duitse Zaken

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

+31 (0)24 343 1811

Takenhofplein 4, 6538 SZ Nijmegen

Postbus 10505, 6500 MB Nijmegen

bdz@svb.nl

www.svb.nl/bdz

voor het leven
Sociale Verzekeringsbank

CZ

Afdeling verzekeren, team buitenland Sittard

+31 (0)46 459 59 86

Postbus 90152, 5000 LD Tilburg

verdragspolis@cz.nl

www.cz.nl

**Overige adressen en
telefoonnummers****Finanzamt Neubrandenburg (RiA)**

+49 395 44222 - 47000

Neustrelitzerstraße 120, 17033 Neubrandenburg

Postfach 110140, 17041 Neubrandenburg

ria@finanzamt-neubrandenburg.de

Deutsche Verbindungsstelle der Krankenversicherung - Ausland (DVKA)

(auch zuständig für die Pflegeversicherung)

+49 228 9530-0

GKV-Spitzenverband, Abt. DVKA - Ausland

Pennefeldsweg 12 c

53177 Bonn

www.dvka.de

Familienkasse**Agentur für Arbeit Saarland**

Hafenstr. 18

D - 66111 Saarbrücken

+49 911 1203 1010

www.arbeitsagentur.de